

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ANTONI LLABERIA.

Era un escriptor mordás
de sprit y gran cop de vista,
un poeta de inspiració
y un excelent periodista.

A GRANS MALS, GRANS REMEYS...

Y á grans miserias, grans economias.

Aixó 'l ditxo no ho diu; pero ho hauria de dir.

Lo qual demostra—y aprofito la oportunitat
pera fer aquesta observació—que 'ls ditxos no
son tan exactes y sabis com la gent suposa.

¿En quina situació 's troba actualment l' Ajun-
tament de Barcelona, econòmicament parlant?

De la mateixa manera que un feligrés que s'
ofega: 's troba ab l' aygua al coll.

La veritat podrà ser tan espantosa y desagradable
com vulguin; pero no per aixó deixa de ser
veritat.

Y la veritat es aquesta:

L' Ajuntament de Barcelona no té un céntim.

¿Qué! ¿que hi ha algú que protesta? ¿que 's vol
negar lo que acabo de dir?

Pues á veure: que pagui tots los comptes atras-
sats, que tapi la boca á tots los acreedors, que
fassi desapareixe 'l núvol d' inglesos que á totas
horas pululan per las oficinas de la casa gran.

¡Ah! ¿no ho fa? Pues senyal que no té quartos.

Qui no paga es perque no té. Y si realment tin-
gués ab que pagar y no pagués, encara seria més
graciós.

Peró no 'ns fem ilusions; lo pobre Ajuntament
no está per *gracias* de semblant género. Li hem
de regoneixe sinceritat y bona fé. No satisfá 'ls
seus deutes per la senzilla y poderosissima rahó
de que no té un clau.

Aquesta es la verdadera causa, y sobre aquesta
causa han de girar las consideracions que vaig
á fer.

¿Cóm s' ho podria conjuminar la nostra corpo-
ració municipal pera sortir del pantano, del in-
mens mar de deutes en que s' ha ficat?

¿Creantse nous recursos?

¿Aumentant los seus arbitris?

Donada la angustiosa situació que atravessém, aquestos dos medis son absolutament impracticables.

La taronja está ja completament aixuta. Si 's vol expreme més, será treball perdut: lo qu' es de such no 'n rajarà ni una gota. Lo unich que podria arribar á caure sería algun pinyol.

O potser, m' s que pinyol, pinya.

¿Volén que 'ls indiqui—y parlo ab tota serietat—cóm se podria salvar la situació del arruinat Ajuntament?

Aixís: introduhint economías, economías, moltes economías.

No vull entrar en detalls, especificant la manera de ferlas en petita escala, ja siga rebaixant los sous de certa importancia, ja abstenintse de certs gastos completament superfluos, ja tancant la porta als banquetes, tiberis y demes moixigangas.

Lo mal es massa serio porque 's puga curar ab unturas y paliatius.

Se necessitan remeys heróychs, enérgichs, radicals y decisius.

La reducció dels gastos ha de ser tremenda.

Y cap tan tremenda com la que proporcionaria la supressio de la guardia municipal.

Si senyors; ja ho he dit y no torno enrera.

La guardia municipal de Barcelona consumeix una gran part dels nostres recursos.

¿No sería, per lo tant, un gran alivio suprimirla?

Perque ja haurán reparat que la guardia municipal no serveix de res. Podém dirho ab tota la boca: ¡de res absolutament!

Treguin la guardia municipal y ¿qué succehirá llavors á Barcelona?

Res: estarém del mateix modo que ara.

Jo 'm creya que aquest benemérit ó *benaventurat* cos havia sigut creat per alguna cosa.

Verbi gracia:

Per vigilar los carrers y fer que ningú contravingués als bandos de policia.

Per evitar que 'ls cotxeros y carreters ocasionessin desgracias.

Per detenir los y portarlos á bon recaudo en cas de que 'n fessin alguna.

Per donar auxili als que necessitessin l' apóyo de l' autoritat.

Per defensar los interessos públichs, com monuments, jardins, fonts, fanals...

Per mantenir á ratlla á la pilleria que invadeix los sitis més freqüentats, lo pla de la Boqueria, la plassa de Palacio, las portas dels teatros...

En fi per una pila de cosetas que demostran que una ciutat perteneix á una nació civilisada y que som á derrers del sigle dinou.

Pues ja ho veuen: no hi ha res d' aixó.

Podré ser que 'ls municipals s' ocupin en alguna cosa; pero lo qu' es á lo que acabo de enumerar, no s' hi dedican ni molt menos.

Los carreters y cotxeros fan lo que 'ls acomoda; corrent tan com volen atropellant al públich, fent desgracias y armant brohquina per un tres y no res.

Los carrers están en un abandono inconcebible, sense ordre ni concert, ni policia, ni respecte ala m' s rudimentaris principis de moral social.

Los que per qualsevol motiu ó accident necessitan un guardia municipal, no logran trobarne cap ni buscantlo ab una cerilla.

Los monuments públichs, las fonts, los fanals, tot lo qu' está al alcans dels mal intencionats, mostra las senyals palpables de la falta de vigilancia.

La pilleria estableix campaments allí hont millor li pareix, armant escándols, molestant al públich, interceptant lo pas y posantnos en certs cassos al nivell dels pobles més atrassats..

Per dirho d' una vegada, Barcelona presenta en general un aspecte igual al que presentaria si la guardia municipal no existís.

¿Per qué, donchs, no hem d' estalviar los quartos que 'ns costa?

¿De qué serveix, no servint pera lo que ha sigut creada?

¿De qué serveix!

Ja 'ls ho diré.

Lo verdader y legítim municipal, lo *Xanxas* de la tradició, serveix pera fes ejar á las criadas del barri; pera enrahonar ab los dependents del barber y las noyas del aygua y anís; pera plantificar-se dret sobre l' acera, fent nosa á tots los que passen; pera estarse tres horas seguidas mirant cóm descarregan una conductora de mobles...

La seva obligació no es vigilar, ni aniparar al débil, ni fer respectar los reglaments de policia, sinó anar á las professons, acompanyar los gegants, estarse á las portas de las *tómbolas*, fer centinella en las escalas dels tinents d' arcalde, fumar algun cigarret... es dir, ser á tot arreu, menos allí ahont se 'l necessita, y ferho tot, menos lo que en rigor hauria de fer.

Y per tot aixó 's gasta Barcelona una importantíssima part dels seus recursos!

¿Per mantenir un cos que no serveix més que per fer riure quan surt caricaturisat en las comedias, llensém una pila de mils duros cada any!

Nada: si l' Ajuntament vol salvarse, á la má hont. Envía 'ls municipals á caseta, ab tots los seus honors y condecoracions, y ja veurá com aquí no passa res.

Hi haurá de tan en tan algunas disputas de veynat; hi haurá cotxeros que atropellarán algún pobre transeunt; hi haurá *escapatorias* de rellotjes y fugas de portamonedas.. en fi, hi haurá lo mateix que ara ab municipals.

No es que jo dongui la culpa als *individuos* ni als jefes, ni á ningú: no sé qui la té, ni m' importa sapiguerho.

Jo no busco més que 'ls fets.

Y 'l fet es aquest.

Que la guardia municipal es una colecció de trastos inútils.

Y que la seva supressió, sense perjudicarnos en res, vindria á representar una gran economia.

A la, senyor Rius y Tauler. A grans mals, grans remeys.

A veure si aprofita 'l que li dono.

Y consti que li dono de franch.

Despres no digui que no l' estimo y que no 'm desvetllo per vosté.

A. MARCH.

UN «RATA» RATAT.

Un pagés se pa-s'java per la Rambla de las Flors quan s' hi acosta un taruguista y li diu ab molt bons mots:—Jo soch fill del vostre poble

—no 'm coneixeu?
 —Sí, senyor,
 ja fa ra'o que 'l buscava.
 —¿A mi? ¿y ab quina intenció?
 —Per dirli que fa dos dies
 que hi acabat los pinyons
 y que si 'm deixés vuyt duros
 me faria un gran favor.—
 Al senti aixó 'l taruguista
 prest va focar pirandó
 y 'l pagés digué rientsen:
 —¿Que me 'ls pot deixar? Sí ó nó?

PICIO ADAM Y C.^a

EXCURSIONS PER L' EXPOSICIÓ.

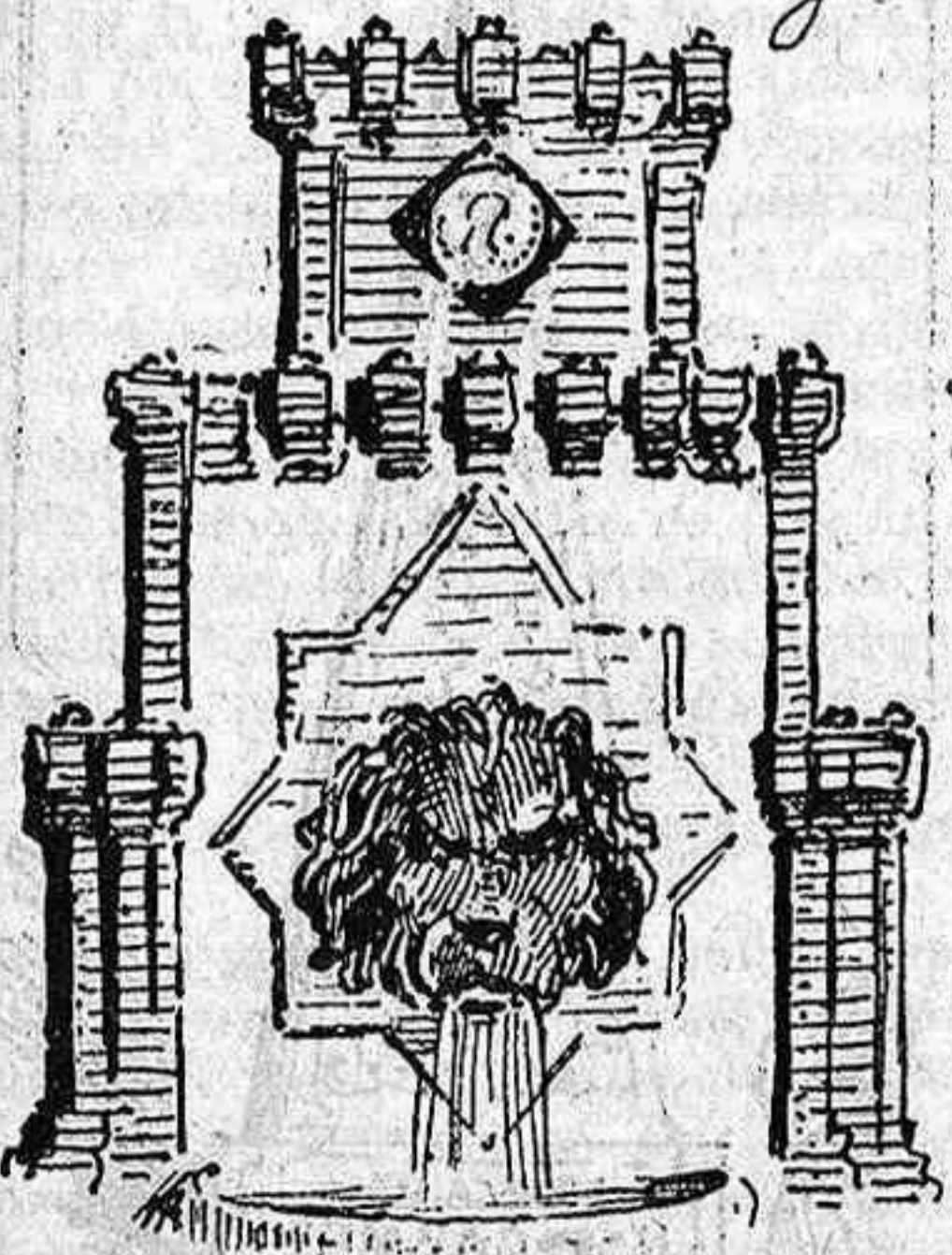
XIII.

MINERÍA.

Si de cada cent barcelonins un sol acut á visitar la Exposició universal del Parch de la Ciutadella, de cada cent visitants, un no més s' arrisca á recórrer la secció de Minería, composta de algunes instalacions al ras, en lo Passeig dels Oms, paralelo al nous quartels del carrer de Sicilia, y las restants á cubert, en lo primer pis del gran dipòsit d' ayguas, que alimenta la Cascada. Jo hauria fet lo que fa tothom; hauria passat de llarch, perque, á dirlos la veritat, ab aixó de minas y minerals, á no ser que me 'ls donguin acunyats y con exclusión de todo papel moneda, no hi entench gran cosa; pero l' obligació que m' hi imposat desde 'l primer dia, de revistarho tot, de parlar de tot, bé ó malament, va decidirme á tirar al dret, y surti lo que surti.

Lo primer que 's troba al pas venint de la secció de maquinaria, es un fac-símil de la Font del

Aguas Termales de
 Caldas de Montbuy

Lleó de Caldas de Montbuy. La major part del temps la font está estroncada; pero á certas horas del dia tren un raig d' aygua fumosa de la que portan expresament de aquella vila. Perque l' ilusió sigui completa, no hi faltan més que unas quantas donas escaldant pollastres, ó alguns pa-

jesos posant llobins en remull y pelant vímets, tal com s' istilla á la Plassa de Caldas, ab la particularitat de que aixís los pagesos com las donas, haurían de tenir las dents rovelladas, com la majoria dels calderins.

La Font del Lleó de Caldas, trasladada á l' Exposició, podía prestar verdadera utilitat als hostes del Gran Hotel Internacional que per efecte de la humitat ne surten coixos, y als aficionats á assistir á las festas nocturnas de la Exposició, qu' entre cohet y cohet, la serena 'ls balda. Pero l' empresa de la Font no ha portat fins á tal extrem lo s'u esperit especulador. La Font es un anunci, una indicació, un recort; qui necessiti banys, á Caldas.

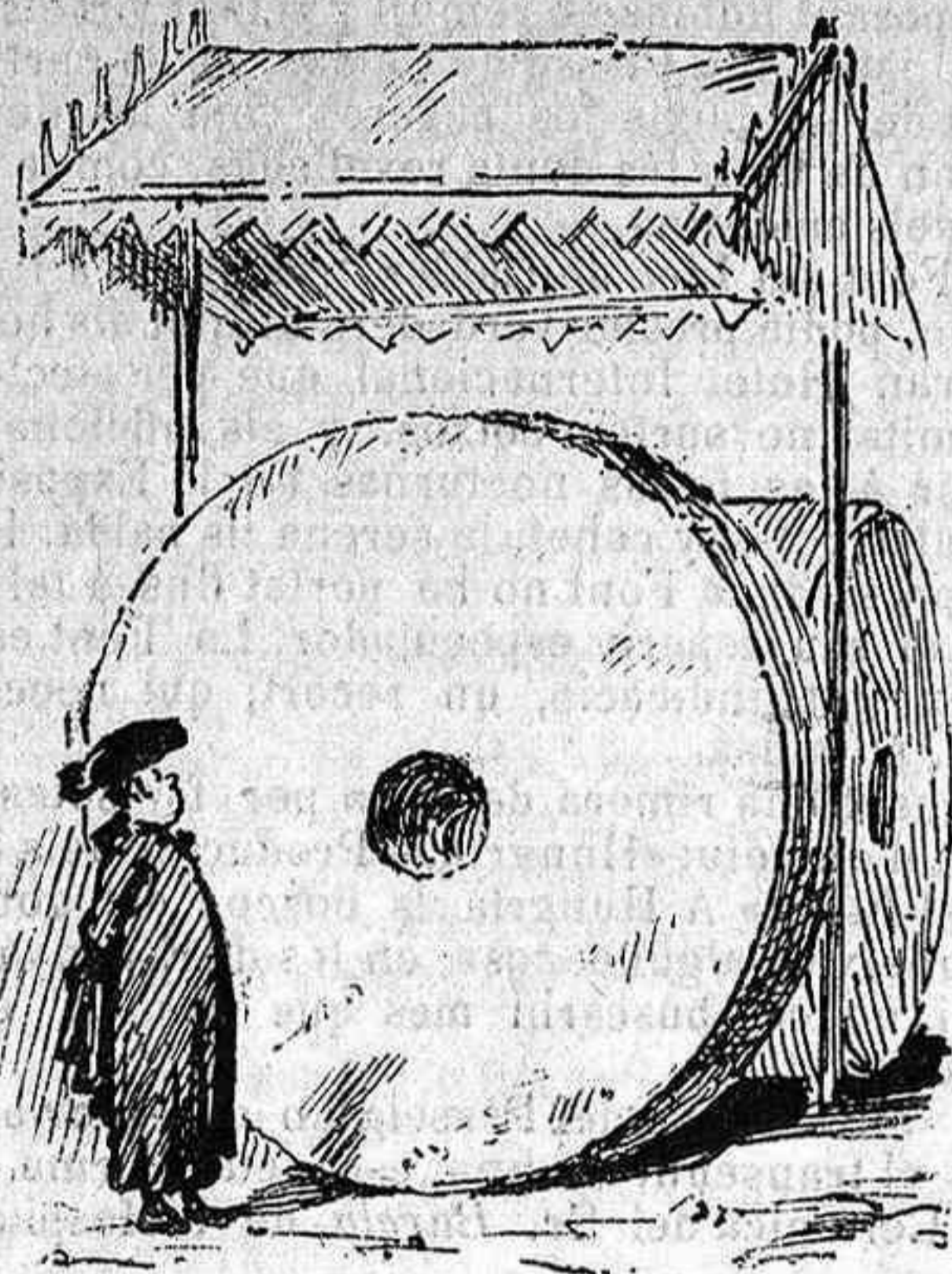
Segueix una rimera de fusta per fer bôtas, ab un rétol que diu: «Hungria.—Productos dels boscos del Estat.» A Hungria 'ls boscos del govern produheixen alguna cosa; en los d' Espanya, en cambi, no cal buscarhi més que una qu' altra irregularitat.

A l' altra banda del Passeig un cassador amenaça al transeunt ab una escopeta. Forma part de la Cerámica del Sr. Barela, de l' Hospitalet.

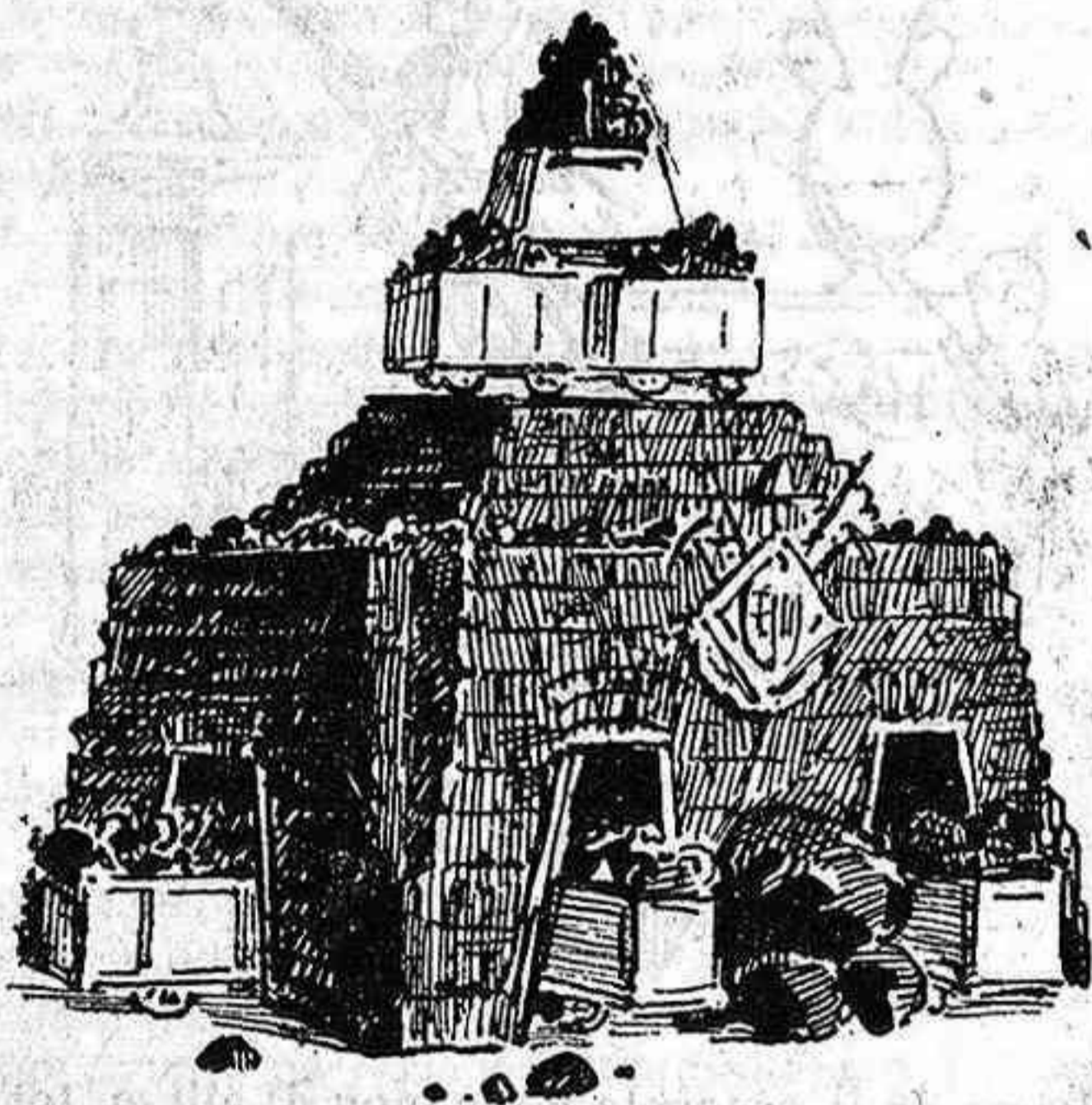

L' home de l' escopeta no 's mou d' allí en tot lo dia, ni en tota la nit, tan si plou, com si llampega. Ben mirat la instalació del Sr. Barela, es l' instalació més ben guardada.

Segueixen los ben acabats sifons de Jordi Jennings, de Parkstone (Inglaterra) y unas montanyas russas en línea recta, línea que aplicada á las montanyas russas, es la més curta per trencarse la nou del coll; y venen á continuació 'ls mármols artificials de Boada (Mataró); los bonichs cayronets y las elegants columnetas de pedra de atmetlla de Pascual Espelt que 's dedica á l' explotació de las canteras de Girona; un gran pabelló de fusta ab carbons y vistas de las minas de Belmez y Espiel; dos instalacions de molas de molí dels Srs Pascual y Cortés y Cortinas, posades allí, sens dupte, per indicar que mentres hi haja homes, hi haurá qui combregui ab rodas de molí; una casa-castell de la Societat anónima de dinamita (Bilbao) y un elegant temple de pedra artificial decorada, de la Sra. Vda. de S. Paul, de la mateixa vila.

En tot aixó hem arribat de la doble escalinata que conduheix al primer pis del dipòsit d'ayguas. Entre tram y tram d'escala s'alsa un monument de carbó de pedra, qu' ostenta per tota es-

tátua un parell de wagonetas de las que s' usan en las minas. Saludém ab respecte aquella rima de pá de la industria, pá tan més sabrós, com més negre.

A la dreta hi fan guardia de honor algunas grans mostras de calissas de Garraf, propietat de D. Eussebi Güell, y altres mármols de diverses procedencias.

Los dos trams de l' escala están decorats ab gerros, estátuas y altres productes cerámichs de la fábrika de Romeu y Escofet, de útil aplicació en sortidors, cascadas y torres de recreo. Si aquella mateixa escalinata, disminuïda de proporcions sembla l' entrada de una torre!

Ja som á dalt.

La secció s' extén en las quatre galerías que donan la volta al edifici, compostas de una serie de capelletes, servint de altar las diverses instalacions. Uns cortinatjes molt semblants als que s' istilan en los envelats de festas majors y l' nom de las provincias pintat en negre sobre las parets de mahó constituheixen tot l' adorno de la secció de minería.

Encare que la majoría de las instalacions son sumament senzillas, se n' hi veuen algunas dignas de ser contempladas pel bon gust que revelan.

Los establiments termals d' Espanya, en sa majoría, están representats en aquesta secció. Y quina llástima qu' entre tantas ayguas minerals, aplicables á totes las malalties, no se 'n trobin unas que pogan receptarse á n' en Sagasta per ferli tenir memoria y á n' en Rius y Taulet per curarli la vanitat portuguesa, quals efectes pesan sobre Barcelona!

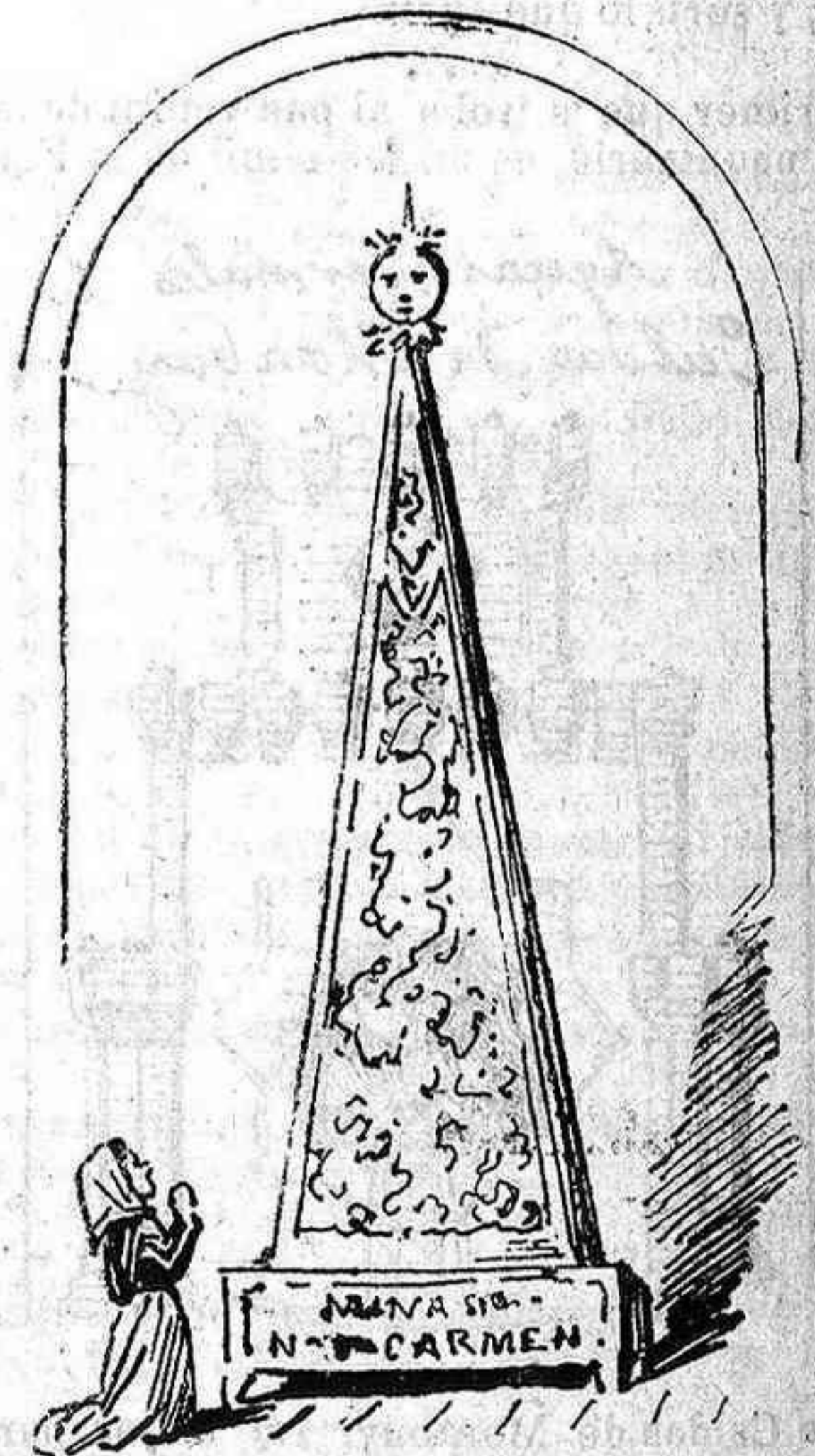
La instalació de las ayguas de Cardó, ab las vistas fotogríficas de aquell siti tan pintoresch y las de las ayguas de Rubinat y de Sant Hilari son las primeras que 'ns surten á rebre.

Magnífichs y dignes de decorar lo palau de un rey... ó de un president de República, son los mármols vert de Sierra-Nevada (Granada). ¡Quánta preciositat guarda-la terra avara, en sas entranyas!

Lo Sr. Omedes exposa un pulverisador de terras minerals, y l' ingenyer D. Manuel Gispert diversos projectes facultatius, y una colecció de materials de construcció.

Segueixen: guix de Valladolid; estaláctitas é incrustacions de Girona; ayguas de Ledesma de Zuazo (molt bonas per fer pronunciar el ceceo) y de varios manantials de la provincia de Guipúzcoa; un gran terrós de carbó de Belmez y carbons y kochs de Stella Coal de Newcastle... y arribém al ángul primer de las galerías.

¿No hem dit avants que 'l local, ab sas capelletes, té aspecte de iglesia? Donchs en tota iglesia ha de haverhi una imatge. Y l' imatge de la secció

de minería aquí la tenen.

A lo menos una pagesa al llegir lo rétol: «Nuestra Señora del Carmen—plomo Montornés», exclamava:

—¡Quina Mare de Déu més estranya!... No 'n havia vist may cap.

Pero aixís y tot, va agenollarse y va resar una salve.

Presidida per l'escut del marquès de Comillas, que ab sos poderosos capitals remou lo mar y la montanya, la instalció de carbó de *Aller* (Asturias) es una de las més vistosas, ab sos trofeos de útils d' explotació y sas rimeras de conglomerats.

La sal refinada de Cádiz es molt hermosa; pero aquella es la sal de la terra, que res te que veure ab la sal de las gaditanas.

De la provincia de *Salamanca* hi ha mineral d'estany (potser d'aquest mineral está feta l'espasa del general *Salamanca*), de la provincia de *Murcia* mineral de *apatita* de las minas de *Jumilla*; y de la provincia de *Teruel*, sofre, sal, carbó y ferro de *D. Francisco Santacruz*.

Venen á continuació las ayguas famosas de *Carratraca* y de *Liscusa*, las renombradas de la *Puda de Montserrat* y las de *Larransi*; ciment de *Sarriá* (Girona); hermosas pedras de construcció de Asturias y tres diversas ayguas catalanas, que son: las de *Madirolas* (entre Manlleu y Torelló); las tan conegudas de *Argentona* y las de *Matamala y Las Llosas* (Ripoll).

Lo gerré *Perramón*, de Hostafranchs, exposa diversos objectes de cerámica, entre ells un bonich gerro decorat ab flors.

Y continúan las ayguas catalanas: las de *Ribas*, de *Montagut* y las de *Vallfogona de Riucorp*.
Reposém.

Un aficionat al mam, al passar per davant de la secció de minería, va preguntar:

—¿Qu' es aquest gran edifici?

—Lo dipòsit d' ayguas del Parch.

—¿Y á dintre qué hi ha?

—La secció de minería y moltas ayguas minerals.

—¡Uy, uy, uy!... Aygua á dalt, aygua á baix... aygua per tot... Passém de llarch.

Y tenia rahó 'l deixeble de Baco, ja que després dels carbons de la *Aurora d' Espanya* (Murcia) y dels de la *Societat de Minas y Construccions* de la Nou, Serdanyola y Pobla de Segur, trobém encare las ayguas de ferro de *Argentona* y las de *Montemayor* (Cáceres), y més enllanet las de *Tortosa*, de *Porcar* y las de *Betelú*, *Belascoain* y *Burlada*, y las de *Caldas de Boley* y altrás de la provincia de *Lleyda*, y las de *Tona*, y las de *Zaldivar* y per fi las de *Uberuaga de Ubilla y Marquina*, que junt ab las anteriors son de las més ben instaladas, tot lo qual dona á comprendre que 'ls que aquest istiu han anat á fora á pendre ayguas, ho han fet per vici, y no perque á Barcelona no hi hagués totes las ayguas que pugan desitjarse.

Fixémnos un moment en la sal d' espuma de *Imon y La Olmeda* (Guadalajara), en los magnífichs ciments de *La Campinense* de Sant Celoni, en los objectes de terrissa de *Batllori*, de Sans, en las preciosas rajoletas barnissadas de *Rainbou Hill* de Worcester y en los carbons y ciments de Sant Joan de las Abadesas.

Per últim arribém á unas capelletes desembrassadas del tot. En aquesta secció hi ha més capellas que altars, més siti qu' expositors.

No importa. Aboquemnos á una de las finestras, que ja 'ns convé respirar una mica. Abaix

s' extenen uns horts ab arbres y pedrissos de pedra. Aquells horts, aquells arbres, aquells pedrissos son també una mina, y no crech que ningú digui lo contrari al saber que forman part del *Asilo del Parque*. No falta qui explota aquella mina de miseria. Si veuhem, desde la finestra, aquellas caras esgroguehidas, sense expressió,

aquells cossos cuberts de pelleringas y possehits de la nyonya y la deixadés que produheix la inacció, ja poden dirho:

—Aquest departament forma part també de la secció de minería; tots aquests infelissos venen á ser las escorias de las últimas capas socials.

Lo resto dels objectes exposats ofereix escàs interés. Sulfat de sosa de *Burgos*; blanquet de *Almeria*; pedras, fustas y sal-morra de *Burgos*, també; una variada colecció de minerals y pedras de la provincia de *Lleyda*; mineral de coure de *Granada*; teulas mecánicas de *Pamplona*; una gran instalció del mateix article de *Romeu y Escofet* (Barcelona); plom de *Vallirana*; guix y ciment de *Ripoll*; carbons de *Cardiff*; coure de *Huelva* y sofre de *Lorca*, tot aixó alternat ab metxas pera barrinadas de *Darey* (Bilbao) ab un sistema de construccions de fusta, de *R. Fló* y ab un modelo de forns y condensadors automátichs pera 'l tractament del argent-viu, pel químic *H. Barreus*.

Una desilusió:

Tractanse de l' explotació de minas, ¿no hi troban á faltar una cosa important?

Sí, senyors: aquí havían d' exposarse las nóminas de l' Exposició que tantas vegadas ha demanat lo Sr. Gassull y sempre inútilment.

Per moltas personas la Exposició es una mina, y no haventhi concorregut ells, que son de la casa, han fet una vegada més aquell adagi catala que diu: «Lo sabaté es sempre qui va més mal calsat.»

P DEL O.

IDILI.

Al mitj de una planura plena de flors bufonas ahont van las papallonas en busca de sa mel, ombrejada pèls roures

de fort y espés brancatje
 tapantne ab son fullatje
 lo blau espay del cel;
 ahont los verdums y merlas
 saltant per las branquetas
 ab dolsas passadetas
 encisan ab sos cants
 y l' aygua fresca y pura
 que allí de una font salta
 tota l' herba esmalta
 ab puntas de brillants;
 en tal hermós oassis
 tan rublerit de poesia
 un pastoret hi havia
 guardant algun bestia
 que ab gran afició estava
 ab l' ánima embargada
 menjantse una arengada
 y un guimbarro de pá.

FALÓ.

LLIBRES.

GUIA CÒMICA DE LA EXPOSICIÓ UNIVESAL, per C. Gumá.—Acabém de llegir aquesta obra del popular escriptor catalá, y hem quedat verdaderament sorpresos del partit que ha sapigut treure d' un assumpto tan complicat com es un passeig per la nostra Exposició.

Tal vegada fins val més llegir la obra de C. Gumá que ficarse en lo laberinto del Parch. No s' ha descuydat res: tot ho recorra, per tot se fica, tot ho escudrinya. La seva mussa enjogassada salpica 'l passeig ab mil ocurrencias ingeniosas, y fent broma fent broma, porta al lector per tots los recons del Parch, sembrant lo camí de xistes y observacions sumament originals y atinadas.

Los que ja han vist la Exposició, al recorre las páginas de la *Guia còmica* veurán tal vegada retratadas las sevas propias impresions, y mes de quatre exclamarán al llegir una frase ó una ocurrencia de 'n C. Gumá:

—¡Tè rahò! Es lo mateix que jo vaig pensar.—

En cambi 'ls que encara no l' han vista y 'ls de fora Barcelona que no tenen ocasió de véurela, podrán ferse la ilusió de que 's troban dintre de la Exposició al fullejar las planas de la *Guia còmica*.

De bona gana 'ls donaríam una extensa mostra de lo qu' es aquest llibre, copiant la xispejant y graciosa explicació del plano; pero la falta d' espay 'ns ho priva.

Per xó 'ns limitarém á transcriure un petit capítol, lo primer que 'ns ve á la mà.

Diu aixís:

GRAN RESTAURANT.

Al món hi ha de tot, lectors:
 mulas que semblan caballs,
 gallinas que semblan galls,
 donas que semblan rectors.
 Homes que semblan fanals,
 mistayres que semblan condes...
 y desde avuy fins hi ha fondas
 que semblan castells feudals.

Aquí 'n tenen una. Espanta
 contemplar la serietat
 d' aquet palau, destinat
 á mitigar la carpanta.
 Torres á dreta y esquerra,
 aspilleras amagadas,

tenebrosas portaladas,
 escuts y símbols de guerra.
 Tot fet á la antiga escola,
 tot recorts de la edad vella...
 ¡Y cap olla, cap payella,
 cap llauna, cap cacerolal
 ¿Quí será 'l mortal *barbián*
 —si avants algú no li explica—
 que sospiti gens ni mica
 que alló pot sè un restaurant?
 ¿Quí es capás d' anarse á creure
 que allí dins hi ha truytas y ostras,
 y peix, y gallina y postres,
 y crema y cosas de beure?
 Lo qu' es jo, ho tinch observat:
 si algun cop la fam m' hi porta,
 al ser vora de la porta,
 la gana ja m' ha passat.
 ¡No hi puch fer més! Se 'm figura
 que, si entro allí dins, un mosso
 me tancarà al calabosso,
 y aquest pensament m' atura.
 Ja sè qu' es preocupació;
 mes ¿cóm se pot remediari?
 ¡Vajin á ferlo menjar
 á un home mitj mort de pòl
 Fora d' aixó, 'l restaurant,
 treta la part geroglífica,
 tè una situació magnífica
 y un ayre molt arrogant.
 Diuhen que s' hi menja bè,
 diuhen que 'ls cuyners hi viuhen...
 Y reparin que dich *diuhen*,
 perque jo de cert no ho sè.

Com ja hem dit, la *Guia còmica* va acompanyada d' un plano molt net y molt detallat que facilita la comprensió del viatge que fan junts lector y autor.

Ademés, y aquest es un dels principals atractius del llibre, lo reputat artista Sr. Miró—á qui vostés ja coneixen per las columnas de LA ESQUELLA—ha ilustrat la *Guia* ab varios intencionats dibuixos que venen á ser la salsa del text, y que 's distingeixen per la seva perfecció.

La *Guia còmica* está escrita en vers, y forma un elegant tomet d' un centenar de páginas.

Crech fer un favor als lectors de LA ESQUELLA recomanantlos l' última obra del celebrat poeta catalá.

Y si no la llegeixen, pitjor per vostés.

RATA SABIA.

EN BUSCA DE DOMICILI.

Passém per alt totas las peripecias á que está exposat lo foraster al arribar á Barcelona, com son l' haver de bregar ab cotxeros, camalichs, guardas de consum y demés gent ordinaria, y figurémse 'l enfeynat buscant domicili, problema més intrincat de lo que sembla á primera vista y que dona lloch á infinitat d' escenas còmicas.

Aquí 'n van algunas.

¡Clliiiiinch!...

—¿Qué se 'ls hi ofería?

—Deu lo guard'. Aquí es el tercer pis ¿oy?

—Si senyor.

—¿Veus com t' ho deya jo?... Res, sinó qu' aquesta estava empenyada en que 'ns havíam descontat y qu' aixó era 'l quart... Jo ja ho veig; com que á la casa hi ha *intresuelo* y aquesta no está enterada de certas cosas...

—Just, sofócóm ara, davant de la gent!...

—Veurás, aixó no es cap deshonra, fins aquí.

—¿Y qué se 'ls hi ofería?

—A aixó anava; jo li explicaré. Nosaltres som de Picamoixons ¿sab?

—De veras?... ¡Qué 'm conta!

—Lo que sent. Ara acabém d' arribar... ¿Vosté no hi deu haver estat may á Picamoixons, oy?

—No senyor, nó.

—Donchs es un país bastant regular, encare qu' aixó jo no ho hauria de dir. Allí, al entrar al poble, á má dreta, ja sab que hi té una casa.

—¿Jo?... ¡Home! es la primera noticia.

—Vull dir que allí 'ns hi estém nosaltres y que pot mandar en lo que gusti.

—¡Ah! graci as...

—Sinó que ab aquesta 'ns hem determinat de venir á passar una quinzena á Barcelona per veure aixó de la Exposició.

—Ja.

—Lo que á mí més m' amohinava, la veritat, era 'l trobar una casa ahont dormir, perque 'l menjar es com aquell, á tot arréu ve bè.

—Y vostés s' han cregut..

—Veurá, jo li seré franch: nosaltres ja haguéram pogut anar á casa de un costí de un jermá de un cunyat d' aquesta; pero son gent molt entonada y sembla que s' en donguin de menos de tractarse ab nosaltres perque som de fora. Aixís es que 'ns hem dit: ab los diners á las mans podém anar allá ahont vulguém y d' aquesta manera no hem de deure atencions á ningú.

—Pero vostés s' han cregut que á casa mèva,...

—Escolti, deixim dir; veurá com va venir la cosa Jo, ja á saber, desseguida 'm vaig sangrar ab salut y cada día entrava á cal apotecari...

—¿Per qué 'l sangrés?

—Nó, home; ¡qu' es de broma vostè!... Hi en-

trava perque l' apotecari reb lo diari cada día y jo mirava 'ls anuncis de las casas de... de... ara no 'm recordo com ho deya... aixís, un nom com huestas...

—Huéspedes, segurament.

—Endavinat, aixó mateix... Huéspedes, que vol dir dispesas, me sembla... Donchs, sí, tornant á lo que deyam, jo cada día llegia 'ls anuncis y ahir per ahir, vaig pendre nota de tres ó quatre per tenirne algun de repuesto' es alló, sempre s' ha de guardar una poma per la set... Pero 'm pot bèn creure que aquesta es á la primera porta que truquém... ¿oy, tú?... digas alguna cosa, dona... No 'n fassi cas, com qu' es la primera vegada que ve á Barcelona, esta mitj atontada.

—Donchs vostés s' han equivocat, perque ni jo he posat cap anunci al diari, ni aquesta es cap casa de dispesas.

—¿Y ara?... ¿Qué m' explicará vosté á mí... Lo diari ho canta bèn clar; miri aquí 'l porto... ¿Ahont es?... Ah, aquí, vegi: *Se cede una bonita habitación, León, número 60, tercero.* ¿Qué li sembla?

—Veyam... Pero, home, ¿no veyéu qu' aixó diu *Leona* y no *León*?... ¡Heu errat lo sexo!

—¡Oh, y té rahò!... No 'n fassi cas, com que ja 'm comensa á curtejar la vista y aquestas lletras son un xich borrosas... Aném, noya, qu' estém destorbant al senyor... Si m' ho hagués dit desde un principi que vosté no llogava habitacions, no m' hauria fet enrahonar tant.

—Pero si ab prou feynas m' ha deixat dir cap paraula...

—Lo qu' es que vosté 's deu haver volgut divertir ab nosaltres perque som de Picamoixons...

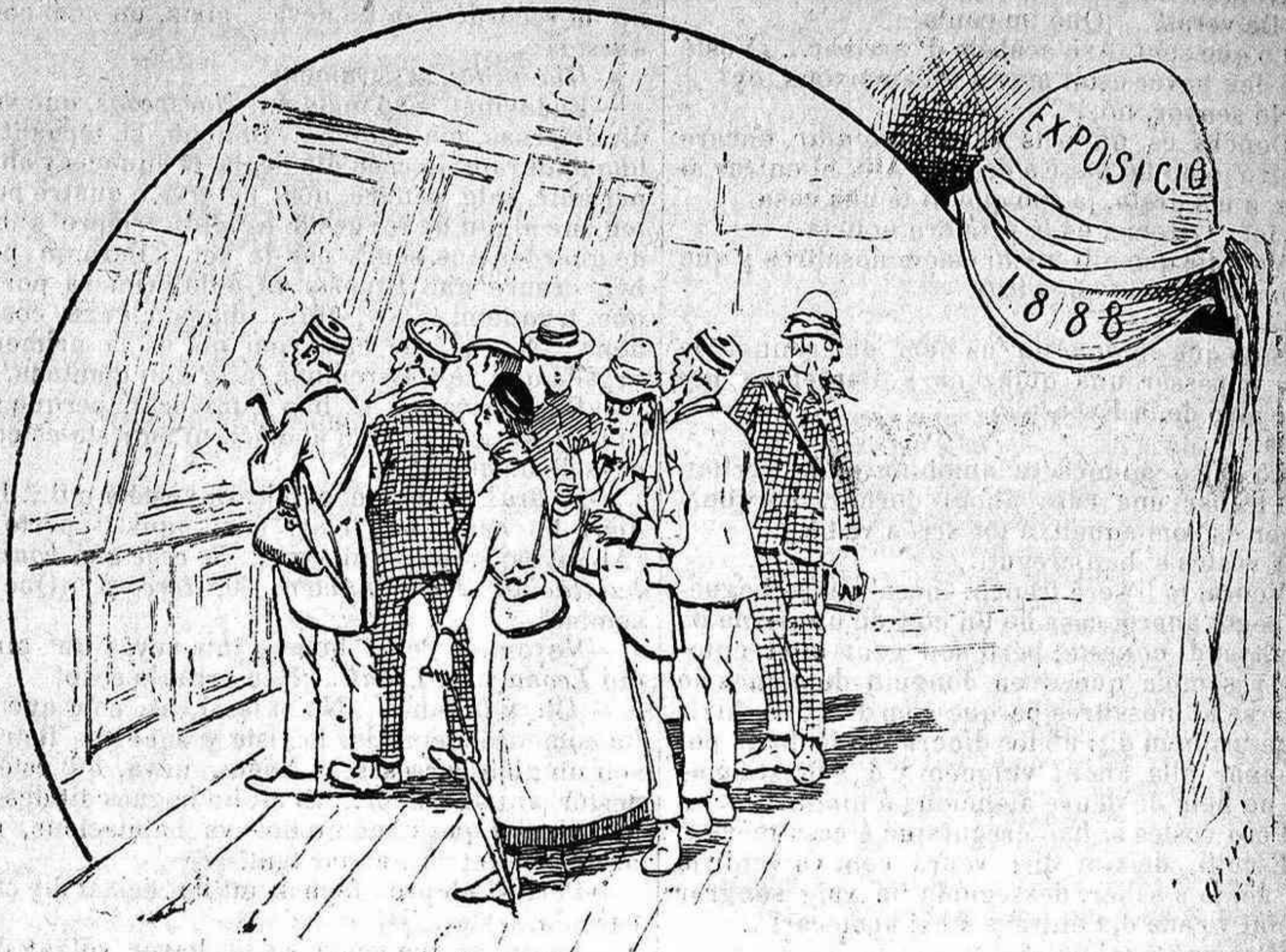
LOS VISITANTS DE LA EXPOSICIÓN.

Es veritat que ab las emanacions del lago y las humitats del Parch, es fácil pescar un dolor reumático de padre y muy señor mío...

Pero sense cansarse gayre, se 'n van á la font d' agua de Caldas, que 's troba dintre del mateix Parch, y prenent un bany, se quedan tan aixerits com si tal cosa.

EXPOSICIÓ.—PALAU DE BELLAS ARTS.

Aquí set ó vuyt inglesos,
mirant quadros, tots sorpresos.

¡Vaya una gracia!... Com si un hom no tingués altra feyna que divertir á la gent!...

—¿Es vosté la senyora de la casa?

—Si senyors, si vostés no manan lo contrari... Fassin lo favor de passar.

—Potser ara nosaltres la estém destorbant...

—No senyors, nó; res d' aixó... ¿Y en qué puch servirlos?

—Veurá, vosté, ara com ara, sols pot servirnos d' amparo.

—¿Eh?

—Vull dir que nosaltres necessitem un quarto per dormir y si vosté 'ns 'l pot proporcionar 'ns farà un favor que no sabrem com agrahirli.

—Ay, si senyora; un favor dels que no 's pagan ab diners.

—¿Y donchs, ab qué?

—Bé, ja pot comprendre qu' aixó es un dir.

—Escoltin, y dispensin la pregunta; ¿vostés son casats de nou, no es veritat?... 'Ls ho he conegut ab la cara...

—Si senyora, 'ns varem casar la senmana pasada y hem vingut aquí á passar la lluna de mel.

—¿Serafi, no diguis aquestas cosas!...

—Donchs aquesta casa no fa per vostés.

—¿Y aixó? ¿Per qué?

—Perque tots 'ls rellogats que tinch son capellans.

—¿Y que tè que veure?

—¡Home! vosté dirá si uns casats de nou poden viure entre mitj de capellans!

—Oh, si tinguessin lo dormir fort ..

—Senyor meu, fassi 'l favor de parlar ab un poch més de decoro!

—No sè qu' hagi dit pas res de mal.

—Es inútil; no sè que dirlos'hi, no 'ls puch llogar la habitació.

—¿Senyora, fassi un esfors!... ¿Consideri que som forasters y que no sabém ahont anar!...

—Sí; ¡fassi un esfors!...

—No mès trobo un medi; que la senyoreta dormi ab mi á la part del darrera y vosté sol á la part del davant. ¿S' hi conforman?

Los dos casats, aixecantse, com moguts per un ressort: —Senyora, vosté no 'ns ha mirat prou be. Estiga bona.

(Se 'n van fent brasset.)

—Aixó deu ser aquí, ¿no 't sembla, Sidro?

—Sí; aquí deu ser.

—Donchs truca.

Una veu desde darrera la reixeta: —¿A qui demanan?

—¿A qui hem de demanar, tú?

—Oh, nó ho sè... Digas que demaném á l' amo.

—Veurá, ¿qué li diré jo ara?... ¿No es aquí qu' admeten dispesas?

La criada obrint la porta: —Sí, senyors. Passin á la sala qu' avisaré al senyor.

—Sidro, 'm sembla que no farém res, perque aquí hi ha molt luxu y 'ns en voldrán un ull de la cara.

Entra 'l dispeser: —Servidor de vostés.

—Deu lo guard'. ¿Ho passa bè?

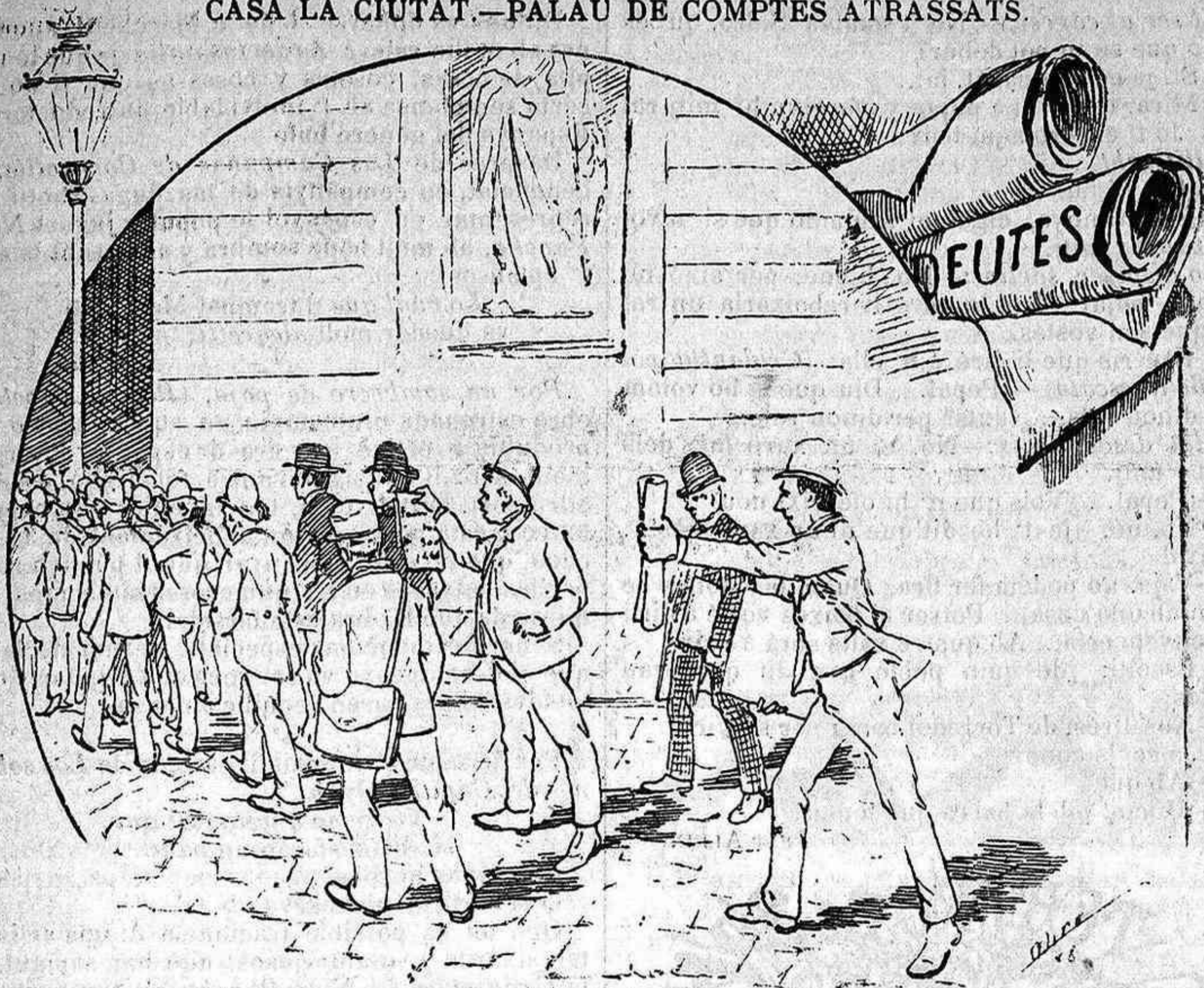
—Perfectament, gracias.

—¿Y la familia, bona?

—Home, aném tirant.

—Deixam dir á mi. Sidro, qu' ab lo senyor me sembla que 'ns entendrem desseguida... Nosaltres

CASA LA CIUTAT.—PALAU DE COMPTES ATRASSATS.

Aquí *inglesos* à trompons,
l lensant crits y exclamacions.

passavam pèl carrer y hem vist qu' en aquest pís hi havia papers al balcó. Jo que sí, he dit al mèu marit.—No perdem res de pujarhi, y aquí 'ns tè.

—Molt bèn vinguts.

—Nosaltres hem baixat de Torredenbarra à passar una mesada aquí à Barcelona per veure aixó de la Exposició, que diuen qu' es tan bona.

—Jo no l' he tastada; pero, vaja, diuen que 's pot veure.

Pagant, sí senyor... *Nada*, hem fet un cop de cap ¡y qué dimoni! si un se fa un tip de treballar y arreplega quatre quartos, bè 's pot donar algun gust de tan en tan.

—Oh, aquest ja ho tè aixó; es un xich de la má foradada, sórt tè de mí que li tiro las riendas.

—Be, vaja, aixís menos mal.

—Ay, m' he acalorat tota, pujant la escala... Com que no hi estich acostumada ¿sab? Allí, à Torredenbarra, tot ho tením à peu plá.

—Donchs conti qu' aquest no més es quart pís.

—¿Qué vol dir qu' encare n' hi han d' altres més amunt?

—Uy, ja ho crech: Hi ha gent que viu à dalt de la torratxa y més amunt y tot, si convè.

—Bè, ja ho veig; aquí à Barcelona han de aprofitar molt lo terreno.

—L' atmósfera, deu volguer dir.

—Bè, tot es hú... Veurá, aném al cas. ¿Quina habitació tè disponible vosté?

—Mirin, fassin lo favor de passar... Tinch aquesta saleta y alcoba.

—Si qu' es petit aixó.

—¿Petit, diu? ¡Si s' hi pot donar un ball d' any!

—¡Y ara! ¿qué 's pensa que no hi veig?... ¡Si aixó es un cop de puny!... Nosaltres sí que allí

dalt tením una casa ben espayosa... d' alló se 'n diu una casa!

—Oh, y d' aixó també; no s' ha inventat encare cap més nom.

—¡Ay, senyor! sembla que las parets m' hajin de caure al damunt .. Pero, vaja, deixem'ho estar aixó; anem per feyna. ¿Quín nom se diuen aquestas dugas pessas?

—Veurá, nosaltres 'ls hi dihém la sala del davant.

—Nò, vull dir quín preu ne demana?

—¡Ah! No l' havia entesa. D' aquesta habitació se 'n farán un duro diari.

—¡Ave María Puríssima! 's coneix que avuy no s' ha senyat vosté... ¡Valgam 'l Sant Cristo de Balaguer! Miri, nosaltres l' istiu passat à Torredenbarra varem llogar la part del darrera de casa à uns senyors que van venir à passar l' istiu, y no més se 'n van fer que à rahò de una pesseta cada día.

—Bè, vosté ha de contar que som à Barcelona y que aquí 'ls lloguers son més pujats que al sèu poble.

—Veurá, si ho hem de dir tot nosaltres no 'n paguem de lloguer, perque la casa es nostra y bèn nostra, y per ara, gracias à Dèu, no hi tením cap *diputeca* à sobre ¿enten?... Donchs si 'ns ho deixés per set rals cada día, potser encare fariam algun pensamentot.

—No senyora; no pot ser.

—Donchs no sé que dirli. Aném Sidro... ¿Vol que siguin las dugas pessetas.

—Es inútil; no n' hi rebaixaré pas res.

—Donchs, passihobè.

Al ser al carrer:—No 't sembla Sidro, qu' es tot lo que se 'n pot donar?

—Sí, ja es ben pagat, ja...

—Mira, torna'hi a pujar y ofereixn'hi mitj ral més. Jo t' espero aquí baix.

Cliiinch!...

—¿Quí hi ha?

—Escolti noya, digui al seu amo que si 'n vol vuyt rals y mitj.

Lo dispeser, sortint:—No, home; per aixó no li calfa pujar. Tot lo mes li rebaixaria un ral perquè son vostés.

—Esperis que li diré a n' ella. (Cridantla pèl ull de ta escata).—¡Pepa!... Diu que si ho volém per dinou rals... ¿sents? per dinou rals...

Ella desde abaix:—No, ni un xavo més dels vuyt y mitj.

—¡Pepa!... ¿Vols que n' hi ofereixi nou?

—No, nó; ¡ja t' he dit que ni un xavo més!.. ¡Baixa!

—Vaja, no podém fer fira. Quan las donas se fixan ab una cosa... Potser si baixés vosté á dirli la convenceria... Ab quatre salts será á baix.

—Escolti: ¿de quín poble han dit qu' eran vostés?

—Nosaltres, de Torredenbarra per servirlo.

—Ja se 'ls coneix.

—¿Ab qué?

—¡Home! ¡ab la barra que tenen!

JUST ALEIX.

ESPANYOL.

La serie de beneficis comensada temps há en aquest teatro, continúa ab més entussiasme que may.

AMOR PRÁCTICH.

—Sirena del meu amor!

¡Font de la mèva alegríal...

—Bè, ja veurá siguém franchs... ¿quánt té vosté cada dia?

Dilluns va donarse 'l de 'n Marchetti, anomenat ab molta raho l' *Arderius iualia* ja que te una pila de cosas, cosetas y cosassas que li donan certa semblansa ab l' inolvidable introductor en Espanya del género hufo.

Després de *Las Campanas de Corneville*, lo beneficiat, en companyia de las dugas Cioti va representar en espanyol lo popular juguè *Niña Pancha*, ab molt bona sombra y alcansant la mar d' aplausos.

Lo cual que 'l trempat Marchetti va quedar molt alegretti.

Por un sombrero de paja, (*Per un capello*), obra estrenada últimament en aquest teatro, ha produhit l' efecte qu' era d' esperar. L' argument, senzill é insignificant á tot serho, es per altra part, tant divertit, tan ingeníós, tan espontáneo y está portat ab tan coneixement de la escena, que no es d' extranyar que 'l públich rigui per las butxacas en las numerosas situaciones cómicas de que l' obra está farsida.

Sense fer mencions especials, debém declarar que 'l desempenyo va ser més que regular y que tots los actors varen recullir aplausos.

Per dissapte s' anuncia l' estreno de *Los sobrinos del Capitán Grant*.

Vedremo questo italiani

si ab aixó farán un pani...

Com unas hostias.

O si sortiran ab la seva.

Que tot es possible tractantse d' uns artistas tan aixerits y voluntariosos, que han sapigut fer la *Gran-via* y la *Niña Pancha* ab tanta gracia com las millors companyias espanyolas.

CATALUNYA.

¡Bè per en Valero!

La campanya de D. Isidoro es una llista de triunfos á raho de un per cada funció.

Posa en escena las millors obras del seu repertori antich, intercalanthi las del repertori modern que més éxit han alcansat, y per ara crech que no pot arrepcntirse de la seva elecció.

Avuy dijous se dona 'l benefici del Sr. Valero ab *Las esculturas de carne*.

Avuy, pues, se convencerá l' apreciable actor de lo molt que 'l públich l' estima.

TÍVOLI.

Divendres passat, tan per la Rambla com per la plassa de Catalunya no 's veyá m's que gent anant amunt.

Eran quarts de nou del vespre y aquell moviment ascensional m' extranyava.

—¡Anessin avall!—me deya jo mateix;—llavors no m' admiraria, porque ja compendria que anavan á la Exposició; pero ¡amunt! No acabo d' explicarm' ho.—

Per fi 'm decideixo á sortir de duptes y encantantme ab un que tambe seguía la corrent:

—Escolti—li pregunto—¿per qué va amunt tot hom? ¿que hi ha alguna cosa al passeig de Gracia?

—¡Cóm! ¿aixó no sab? Aném al Tivoli.

—¡Al Tivoli?

—Si senyor: avuy estrenan los *Hugonots*.

—¡Te rahò! ¡Y jo me 'n havia distret! ¡Cap al Tivoli!—

Y abandonantme en mitj de la multitud, en un santiamen vareig trobarme a la porta del popular teatro.

Lo telò encara no s' havia alsat. Lo teatro estava plé, y la majoria del públich s' entretenia fent comentaris a priori sobre lo que succehiria.

—Me sembla que riurém!—deya un que es gran admirador de 'n Gayarre... sense haverlo sentit may.

—Y tal!—responia un altre.—¡Atrevirse á posar en escena 'ls Hugonots! Se necessita molta despreocupació.

—¡Si avuy no s' enfonza 'l Tivoli—anyadía un mocòs que s' estirava 'l llabi superior, creventse que duya bigoti—si avuy no s' enfonza 'l Tivoli, será proba evident de que 'l teatro es molt reforzat.—

En tot aixó en Perez Cabrero empunya la batuta, s' aixeca 'l telò, comensa l' ópera, las bocas callan, las mans aplaudeixen, los espectadors se miran los uns als altres com qui s' desperta, y per últim s' acaba l' acte en mitj d' una ovació estrepitosa.

Després del primer va venir lo segón y després los demès y al acabarse l' ópera no se sentia més que aixó:

—Noy, me 'n faig creus.

—M' han deixat parat.

—No m' ho pensava.

—Hi perdut una juguesca de dos duros que havia fet.—

Resultat; que 'ls Hugonots van ser una doble victoria per la companyia del Tivoli y que si 'l restant de l' ópera hagués sigut ensajat ab tan cuydado com los dos actes primers, lo teatro efectivament, s' enfonza.

Ab l' estruendo dels aplausos.

Aplausos tan més dignes de tenirse en compte, quan que molts d' ells estavan inspirats pèl remordiment d' haver pensat mal de la companyia que ab tanta trassa dirigeix lo simpàtich Perez Cabrero.

La senyoreta Gasull va estar de primera, y entre 'ls homes varen distingirse 'ls senyors Caylus, Bachs y Faff.

NOVEDATS.

Rien de nouveau.

Sempre Excelsior.

Y sempre gent.

CALVO-VICO.

¡Bona companyia, bona, bona!

Aquestos valencians son lo dimoni. Cada dia estrenant obras, y cada dia justos y acertats.

Lo seu repertori—ja ho hem dit altrás vegadas—podrá ser ignocent y de poca consistencia; pero lo qu' es los actors de la companyia saben molt bè hont tenen la má dreta y la esquerra... y tot lo demès.

Diumenje va representarse l' obreta Chuan de la son. Allí haurian vist al Sr. Llorens desplegant tot lo seu talent... y al públich aplaudintlo.

La veritat es que de Llorens no n' hi ha gayres y que quan ne passa un es precís aprofitarlo.

CIRCO EQUESTRE.

Hi hem vist un nou artista, espanyol per més senyas; lo senyor Ballestini (Ballester?), un equilibrista que sab mantenir en equilibri l' entusiasme del públich, que no 's cansa d' aplaudirlo.

Fora d' aixó, continúa formant part del espectacle la gran pantomina Glorias españolas.

Entre las glorias del Circo y las glorias que canta 'l Sr. Rius y Tauler en tots los banquetes de la Exposició, Barcelona está plena de glorias.

Però ¡qué 'n farém, mortals, si tè gloria... y no te rals! N. N. N.

DESPEDIDA.

Me 'n vaig: la fortuna... ¡perral!
que aixís ho fassi me mana;
me 'n vaig, nineta á l' Habana,
allá... ¡que hi tens tanta terra!

¡Adios! ¡m' espera la nau!
búscat un altre promés
que com jo 't pagui cafés
y 't porti forsa á sarau...

Perque jo ni mort ni viu
per aquí no tornaré;
perque... ¿vols sabé 'l per qué
y d' anármen lo motiu?

Donchs me 'n vaig per fer dinés
puig que ser pobre m' amohina
y sobre tot, bella nina...
me 'n vaig... per no véuret més

SAMUEL DEL PALAU.

L' arcalde 'ns ha volgut fer quedar malament.
Varem dir que 'l pabelló de la premsa s' inau-

AMOR... MÉS QUE PRACTICH.

—No 'ns veu ningú. Aquest paratje
es tranquil, hermós, segu...
—Y bè... ¿qué vols dí ab aixó?
—Vull dir... que no 'ns veu ningú.

guraria 'l dia del judici després de sopar, y ell que sí...

Agafa 'ls trastets, se 'n va al Parch, crida als periodistas y 'ls diu:

—¿Veuen aquest pabelló? Pues aquí es á casa seva. Queda desde ara á la disposició de vostés.—

¡Senyor Rius, senyor Rius; aquestas malas partidas no 's fan!

Vosté no pensava en inaugurar lo pabelló ni res que s' ho semblés; pero va llegir lo que nosaltres haviam escrit, y no mes pèl gustarro de desmentirnos va anar corrent á inaugurarlo.

De tots modos ho celebrém.

Nosaltres hi hem guanyat un xasco; pero la premsa hi ha guanyat un pabelló.

¡Després diran que no tenim influencia!

¡Hasta fem inaugurar pabellons!

A Tortosa diu que aquest dia *llamaban* molt l' atenció unas grans bandadas de pollas marinas que rondavan per la vora del riu.

Casi lo mateix passa á Barcelona.

Aquí també cada vespre rodan per las voras de la Rambla grans bandadas de *pollas*.

Y també *llaman* molt l' atenció.

No més hi ha una diferencia: las d' aquí no son marinas.

Ni son perseguidas com las d' allà.

Un vehí de Sant Andréu, al passar lo tren per aquell poble, va presentarse davant dels pasatjers completament nu.

¿Veuen?

Aquest será 'l *traje* que haurém de dur tots los vehins de Barcelona dintre de poch temps.

De resultas dels gastos de la Exposició.

S' ha format una gran societat que 's dedicarà á la construcció de globós y á la navegació aèrea. M' agrada 'l pensament.

Ja que per aquí á terra las cosas van tan mal, hem de mirar si per enlayre marxan millor.

De fixo que en Rius y Taulet ha llegit la noticia ab verdader entussiasme.

—¡Bravo!—deu haver dit.—¡Qu' estableixin globós! Aixís lo dia que caygui del meu sitial, podrè tornar á *pujar* desseguida!—

Y encara no ha pensat un' altra cosa.

Que 'l dia que 'ls barcelonins l' empaytin, podrà escapulirse més facilment.

Y ara qu' estich ab en Rius y Taulet entre mans, ó ab las mans sobre en Rius y Taulet.

¿No saben lo que diuen?

Que ab lo temps se li haurá d' elevar una estatua.

Conformes. Per mí que li elevin. Y si volen avuy, que no esperin demá.

No més desitjo dugas cosas:

Que 'm deixin escullir lo lloch ahont ha de emplassar-se la estatua.

Y que m' encarreguin la redacció de la lápida corresponent.

La inscripció diria aixís:

Al Benemérito.

Barcelona descamisada.

En quan al siti hont deuria colocarse, potser esculliria lo menjador de can Martín.

Potser lo pati del...

En fi, aixó ja m' ho pensaria ab calma.

Una escena d' aquellas que no més passen á Espanya.

Un amich nostre, trobantse á Saragossa, telegrafia á la seva familia que viu á Gracia, participantli que l' endemá á las dugas arribará á Barcelona.

Enviat lo telégrama, l' home 's queda tranquil, pensant, com es natural, que la seva familia anirà á rébrel á la estació.

Arriba aquí á l' hora anunciada y no veu ningú....

—¡Si serán tots morts! ¡Si 'l tren m' haurá portat á Pekín en lloch de portarme á Barcelona! ¡Si jo no serè jo! ¡si no tindrè familia!—

Y no era més sinó que 'l telégrama no havia arribat.

Pero no va quedarse pèl camí. ¡Aixó no!

Al dia següent, la mateixa persona que dos dias avants l' havia posat á Saragossa va tenir lo gust de rebre 'l telégrama en sas propias mans.

Es lo que deya aquell:

—*¡Nunca es tarde cuando llega!*

Encara que arribi á missas ditas.

Com ja saben nostres lectors, al morir l' infortunat periodista D. Lluís Carreras, deixá á sa pobre viuda en una situació no gayre desahogada.

A fi de millorarla, s' ha tingut la idea de celebrar una tómbola que s' inaugurarà á últims d' octubre, pera la qual s' admeten donatius en la redacció de *El Diluvio*, Círcul Artístich y Ateneo Barcelonés.

Aplaudim lo pensament y recomaném als nostres lectors que ajudin en la mida de las sevas forsas á la realisació d' un' obra tan laudable y humanitaria.

Un expositor tracta de regalar quatre mil ampollas d' oli als que visitin la seva instalació.

Aquest home ho entén.

Vol *untar* al públich.

Ha cridat durant molts días l' atenció de's que passavan pèl carrer d' Escudillers la preciosa *vajilla* que 'l conegut industrial, seyor Florensa ha fabricat expressament per en Lagartijo.

Es un treball que honra al seu autor y que proba que en Lagartijo si sab guanyar bé 'ls quartos, també sab gastarlos bé.

En l' entressuelo del *Café-restaurant americano* ensenyan un personatje que té la pell plena de dibuixos.

Segons diu l' anunci, es un príncep.

Vels' ni aquí príncep *ilustrat*.

Y que á la quènta ha vingut molt á menos, perque s' ensenya per una pesseta.

¡A quin temps hem arribat!

Lo millor dia ensenyarán en Martinez Campos per cinch céntims.

Que tambe es príncep, encara que no tan *ilustrat* com aquest.

¡Aleluya! Ja s' ha inaugurat la iluminació eléctrica del gran Palau de la Industria.

La cosa no está del tot mal.

Lo únich que hi ha és que alguna nau sembla una gola de llop.

COLOQUI MILITAR.

—¿Zabez, Pepeta, que hoy estás muy guapa y muy zimpática?

—¿Y tú, sabs Quimenas, qu' ets l' artilleru més doliente que hi ha sota la capa del suelo?

Per lo tant, ja que hi comensat dihent *aleluya*, vull acabar fent redolins.

La nova iluminació pateix un xich del carpo.

Si aixó es la llum del progrés... pleguém y no 'n parlém més.

¡Pobres valencians!

Allí sí que la seguretat personal es un mito.... ó un mico.

Cada día hi ha tres ó quatre reparticions de tiros y punyaladas.

Si aixó dura, 'ls *chès* aviat anirán cars.

A Dèu lo qu' es de Dèu; al Cèssar lo qu' es del Cèssar.

Y al doctor Ferrán, lo qu' es del doctor Ferrán.

Un metje de Odessa, lo doctor Gamaleia, pretén haver trobat la vacuna presservativa del cólera morbo, tres anys despres que 'l doctor catalá havia realisat lo mateix descobriment, verificant més de 35,000 inoculacions, y publicant en un llibre lo resultat dels seus experiments.

Alguns periódichs de París han sortit á la defensa del verdader inventor de aquest sistema preservatiu, y si hi ha esperit de justicia, l' Academia de medicina de París, al adjudicar lo premi de 100,000 franchs, ofert al descubridor de la va-

cuna del cólera, no podrá menos de dir al metje rus:

—Feste enllá Gamaleia, que 'ls volém *Ferrans*.

Divendres al demati, gran tempestat.

Y un llamp ab tot lo salero, va dir desde l' atmósfera:

—Me sembla que sento tocar campanas. A veure hont es que tocan.

Y ¡zám! va anar á caure de dret sobre 'l campanar de la iglesia de Sarriá, desde ahont tocavan á bon temps.

Lo rellotje va pagar las culpas del campaner.

Y millor que las del campaner, las de la preocupació popular que créu que 'l só de las campanas allunya las tempestats.

¡Quín espectacle!

Los llamps empenyats en donar llissons d' electricitat.

Los campaners empenyats en no volerlas apendre.

Y la Iglesia, protegint com sempre la ignorancia y las preocupacions del vulgo.

Crónica religiosa.

Ja devían llegirlo.

Me refereixo á un article que publicava 'l

Brusi la senmana passada, dirigit á D. Joan Mañé y Flaquer, per un seu amich.

Es tot un quènto de las *Mil y una nits*.

L' amich del Sr. Mañé trobantse á Egipte va tenir ocasió—no diu cóm va ferho—de salvar á un moro, jefe de un oássis, situat á gran distancia, al mitj del desert; y 'l moro agrahit va donarli ententent de acompanyarlo al seu país.

—Ja hi estém anant, va respondre l' amich del Sr. Mañé.

Y en efecte, després de molts días de camí, per entré la sorra, van arribarhi, sent objecte l' amich del Sr. Mañé, de las atencions mes delicadas.

Los moros del oássis se li ajenollavan als péus, los uns feyan gala ab las espingardas, los altres l' aclamavan ab entussiasme.

Y 'l jefe va endúrsele 'n á la seva tenda, un siti plé de luxu y de comoditat, de confort y esplendidés, dihentli que li reservava una gran sorpresa.

La sorpresa anunciada va venir cap al últim de un succulent dinar.

La notas afinadas de un piano, tocant la marxa real espanyola, ompliren de joya 'l cor del amich del Sr. Mañé. ¡Un piano en aquell oássis!.. ¡Y afinat y tot!... ¡Ab quina conductora devían haverli portat?

L' amich del Sr. Mañé estava que no sabia lo que li passava, quan va compareixe una dona hermosísima, qu' era precisament la que havia tocat la marxa real.

Y aquella dona, jova, encantadora ¡era una espanyola!

Allí mateix va explicar la seva historia.

Filla de uns juhús de Gibraltar y órfana desde jova, no sense haver rebut avants una educació esmerada, un metje inglés va recullirla, trasladantla al Càiro. Allá va perdre á la familia del seu protector, y veyentse sense amparo ni recursos va seguir á aquell moro, á aquell venerable

jefe del oássis hont se trobavan, que ab lo seu aspecte no m' s ja va inspirarli confiansa.

Y allá estava tan obsequiada, tan ben atesa, que tot aquell luxu, era sols per ella.. Pero ¡ay! tan trista al mateix temps, de trobarse lluny de la civilisació europea, que desitjava de tot cor poder sortir de allí... y ¡horrorísinsel... poder sortir de d' allí y ferse monja, perque ella era pura, pura, pura... lo metje inglés l' havia respetada, lo moro l' havia respetada també... y vaja, qu' era pura y volia ferse monja.

Lo moro, agrahit al amich del Sr. Mañé va obsequiarlo regalantli aquella dona hermosa

Y l' amich del Sr. Mañé, per no ser menos que 'l metje inglés y que 'l moro, va respetarla també, y cumplint los seus desitjos va acompanyarla á un convent, hont va deixarla, pregant tota la vida pels mansos dels quals no seran may las noyas macas, pero sí lo reyne dels cels.

¡Ab quin gust, los lectors del *Brusi* van pendre aquell dia 'l xocolate!

La crónica de la senmana abunda en fets per l' istil.

Y aquí tenen per demostrarho á aquell pelegrí grech que ha passat per Reus en direcció de Sant Jaume de Galicia.

Anant á Galicia, no se quina malaltia devia tenir; pero qu' era perillosa, ho demostra 'l vot solemne que va fer d' efectuar aquesta pelegrinació, desde 'l seu país, atravesant tota l' Europa á peu y sense un quarto á la butxaca.

Y cuydado que no 's tracta de un pelegrí de nyigui-nyogui, sinó de un aristócrata, del conde

(Continua á la pàgina 576.)

NYINYERA GELOSA.

—¡Aquest arrastrat ara s' está mirant un retrato! ¡Ja serà d' alguna altra ximple!

LOS VENEDORS EXTRANJERS.

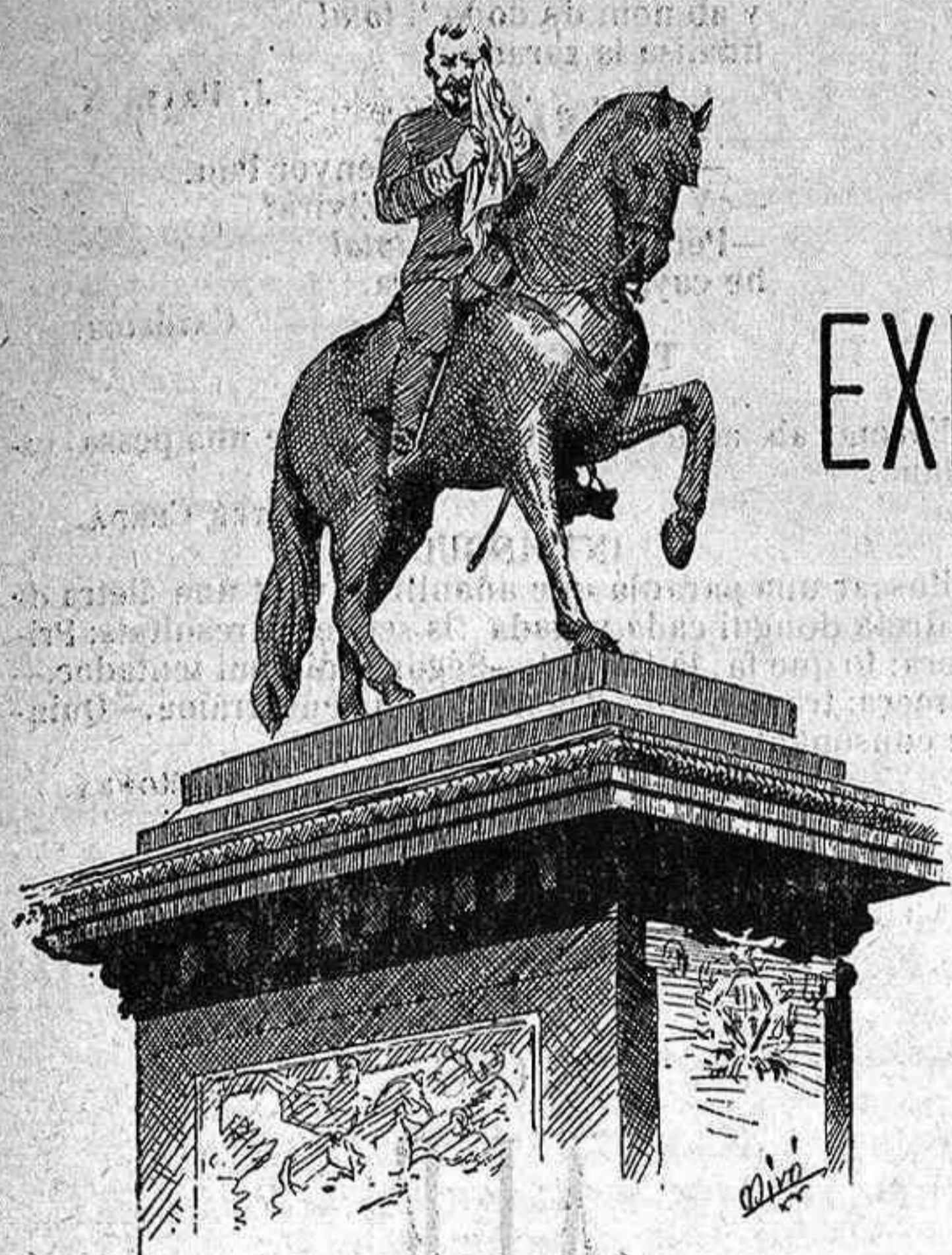
—¡Qué tal? ¡Fen forsa negoci!

—¡Ca! Está perdut Barcelona;

no hi fet més que una pesseta

y encara crech que no es bona.

LOPEZ, EDITOR: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, Barcelona.

(Mostra dels grabats).

GUÍA CÓMICA
DE LA
EXPOSICIÓN UNIVERSAL
DE BARCELONA

PER

C. GUMÀ

Ab un plano general y varios dibujos de

RAMON MIRÓ

Un elegant tomo en 8.º d' unas 100 páginas, im-
près sobre paper superior.

Preu: **UNA pesseta**

Acaba de publicarse

JOCHS FLORALS DE BARCELONA
1888

PREU: **5 PESSETAS**

Obra de actualidad

LA HERENCIA DEL DIABLO

6

HISTORIA DE UN CRIMEN

(Narracion contemporánea)

POR

E. GARCÍA ALEMAN

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

Acaba de publicarse

¡USTED NO ES HOMBRE!

POR

E. LOPEZ BAGO

Tomo 53 de la Biblioteca Demi-Monde

Un tomo en 8.º con cubierta al cromo, Pe-
setas 1.

Obra nueva de EDUARDO CADOL

LA HIJA DE FAMILIA

VERSION CASTELLANA

DE

MANUEL OSSORIO Y BERTRAND

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

Obra nueva

JACOBO EL PERVERTIDO

POR

PAUL DE KOCK

Un tomo en 8.º con cubierta al cromo, Pese-
tas 1.

CUADERN CUART

LA GRAN EXPOSICIÓN

per **J. MOLAS Y CASAS**

Y DIBUJOS DE

RAMON MIRÓ

Ptas. 0.50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, & bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

Platter, com ho deyan clarament los papers que duya á sobre.

Lo conde Platter va sortir de casa seva á últims del any passat y ha atravesat Europa demanant limosna.

Podia viatjar espléndidament; pero s' estima més la fam, la miseria y la humillació.

Aquest sistema, no té més que un inconvenient.

L' inconvenient de molestar als que han de ferli caritat.

Y la caritat que 's fa á una persona rica y poderosa, que senta plassa voluntaria de pobre, se sustréu á un verdader necessitat.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—*Ge no ve va.*
2. ANAGRAMA.—*Topar-Porta.*
3. ACENTÍGRAFO.—*Sabrè-Sabre.*
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Boqueria.*
5. CONVERSA.—*Nasi.*
6. GEROGLÍFICH.—*A las tèvas cosas, tú.*

XARADAS.

I.

Projecte que J. S. presenta á la comissió perque vingan forasters á veure la Exposició.

Donya Comissió: dos vol lograr que continuament se vegi la Exposició ben atestada de gent, deixis de música y d' ayguas y de fochs artificials, que tot aixó son romansos y á vosté li costa rals: transformi la plassa d' Armas en plassa de toros gran y fassi donar corridas que segur li agrahirán.

Veurá com segon-tercera se dará 'l mon per' xó atret: mataores: Fontrodona y Quico Rius y Taullet.

Pera posar banderillas pot contractá en *Nas-de-mal*, y així pot fe una quadrilla que al mon no tindrà rival.

Si fa aixó, donará *hu-quarta* y ánimo á la Exposició, y *total* á totes horas se veurá pèl hó y milló.

Y si d' aquesta manera poch concorreguda fòs, llavors lo millor remey es deixarhi entrar d' arrós.

J. STARANSA.

II.

Es la *Tercera-quart* gloria de la escena catalana;

tersa-segona una fruyta de classe *primera-quarta*, y ab nom de dona 'l *total* finalisa la xarada.

J. PRATS N.

ANAGRAMA.

—Donguim la *Tot*, senyor Pau.
—Y per qué la vols, Elvira?
—Perque penjant lo *total* he caygut de la cadira.

CATÓLICH.

TRENCA-CLOSCAS.

DONA SAL PER TOTS.

Formar ab aquestas lletras lo titul de una pessa catalana.

MISTER CERDÁ.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula que anantli trayent una lletra de la dreta dongui cada vegada 'ls següents resultats: Primera: lo que fa la Caritat.—Segona: dimoni tentador.—Tercera: tractament.—Quarta: en lo pentágrama.—Quinta: consonant.

R. ROWRA.

GEROGLÍFICH.

LO LO
K K K K
PLA
C.C.C.

ALE

al al
OY
E E E E

T. SIMPÁTICH.

LOS COTXES DEL DÍA.

Per llamar més l' atenció, ja no saben ni cóm ferho: al últim acabarán per 'ná á caball... del cotxero.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23